

RA Kedingen inv.nr 61

1803-1804. (De stukken zijn geexhibeerd te Goor).

Jan Hendrik van der Wijk tot Stoevelaar (*1731), aanlegger en incidentele requirant,
contra

Hendrik Morssinkhof (*1770) wonende op de Rommelersplaats onder den huize Weldam, gedaagde en incidentele gerequireerde in zake vordering tot veroordeling van gedaagde in de betaling ener geldsom ter dispositie van aanlegger voor de armen wegens het met geweld binnendringen van aanleggers kamer en weigering tot verlating derzelve.

Incidentele eis: dat gerequireerde zal worden verplicht tot betaling der kosten door zijne moratoire handelingen enz. veroorzaakt. N.B. niet compleet of niet vervolgd.

Exhibitum in judicio Goor den 17 sept. 1803.

Wilhelm Hulsken Richter

Eisch en conclusie voor J.H. van der Wijk tot Stoevelaar in cas van hem aangedaane atroce injurie aanlegger en requirant ter eenne, op en tegens Jan Hendrik Morssinkhof wonende op de Rommelersplaats onder den huize Weldam in hetzelfde cas gedaagden en gerequireerden ten andere zijden.

Wel Edelen Heer W. Hulsken Richter van Kedingen

Tot betoog dat den gedaagden en gerequireerden in de conclusie dewelke op het einde deezes staat genomen te worden zonder eenige dulditatie zal moeten worden verwezen.

Zal men in de eerste plaats het factum en de daarbij plaats gehad hebbende omstandigheden waarbij aanlegger en requirant in deezen door den gedaagden gerequireerden, op eene verregaande wijze in zijn eigen huys aangerand en ons atrouter is geïnjureerd kortelijk opgaven en met in deezen voldoende bewijsen staven.

En dienne dan in de tweede plaats ratione juris betogen dat volgens ons eigen landrecht en gemene rechten den gedaagden gerequireerden daardoor sodanig geweld heeft gepleegd dat hij niet alleen in de bij conclusie gevorderde somme geld ter dispositie van den heer aanlegger in deezen, maar ook teffens in alle de kosten dezer proceduure zal moeten worden gecondemneerd.

Wat dan het eerst gemelde point of factum aanbetreft, is het een waarheid dewelke door den gedaagden gerequireerden slegts tegens beter weten en tevergeefs zoude kunnen ontkent en tegengesproken worden.

Dat hij gedaagden gerequireerden in deezen op donderdag den 19 augustus 1802 is gekomen voor het geslooten hekke of poort op den huize Stoevelaar bij zig hebbende of in gezelschap van den jongen boer op de Tijink plaatse in Heerike en des laatst geweeste knegt.

Dat deezee personen door eene van des heer aanleggers meyden genaamd Hendrica Philipsborg gemelde hekke of poort is opengemaakt en dat aanstonds bij het inkomen door gedaagden gerequireerden aan deselve is gevraagd of zij niet bang waar.

Dat vervolgens deezee personen op de plaats gekomen zijnde gezegt hebben dat zij den heer aanlegger in deezen wilden spreken.

Dat zulks den heer aanlegger in deezen aangediend of te kennen gegeven zijnde, hij aan deselve heeft laten zeggen dat de boer Tijink bij hem konde komen maar de beyde anderen in de keuken konden gaan. Dat sulks ook alzo geschied is maar dat korten tijd daarna de gedaagden gerequireerden in deezen met den knegt van den boer Tijink weer uit de keuken zijn gegaan en aan de deur van de kamer alwaar den heer aanlegger met den boer Tijink stond te spreken, zijn gaan luisteren.

Dat daarop gedaagden gerequireerden in de kamer bij heer aanlegger in deezen en den boer Tijink heeft willen dringen en dat hem toen door heer aanlegger gezegt is dat niets met hem te schaffen hadden en dat hij heengaan moest, dog dat hij dat niet heeft willen doen en dat hem daarop door heer aanlegger is aangezegt dat hij zig direct uit het huys verpakken moest.

Dat egter gedaagden gerequireerden de misdaadige stoutheid heeft gehad zulks te weigeren, zeggende niet te willen heengaan.

Dat vervolgens heer aanlegger hem heeft gezegd dat hij dagt meester in zijn huis te zijn en dat zoude heengaan, dog dat zulks niet tegenstaande al weder door den gedaagden gerequireerden even hartnekkig is geweygerd.

Dat al wijders aan gedaagden gerequireerden wanneer heer aanlegger in deezen hem bij den arm vattede om hem buiten het huys te doen gaan, zig daar tegens met geweld heeft verset en te weer gesteld hebbende zijn elleboog tegens de borst van heer aanlegger geset en gezegt dat hij niets buiten orders deede, dat hij uit order van den graaf kwam en niet wilde gaan.

Dat door dit gewelddadig gedrag en resistentie van den gedaagden gerequireerden den heer aanlegger bekendelijk een man van hooge jaaren zijnde, zig heeft genoodzaakt gevonden buiten zijn huys te gaan om een werkman genaamd Hendrik Roelofsen die op de plaats schoffelde, tot adsistentie of hulpe te roepen en om dien geweldenaar met eene greepe uit het huys en van de plaats te verdrijven.

Dat gedaagden gerequireerden daarop aanstonds met de voornoemde bij zig hebbende personen en ook eeniger mate medepligtige of complieen heer aanlegger na buiten is gevolgd, zeggende op een brutale en dreigende toon dat hij voor geene greepe bang was.

Dat dit gepleegd geweld van den gedaagden gerequireerden sodanig violent en brutaal is geweest dat de daarbij tegenswoordig geweest zijnde getuigen sodanig door schrik en vreesen zijn aangedaan geworden dat zij gekermd hebben.

Zoals dit alles uit de hierbij gevoegde kondschappen sub 1 en 2 breeder en ten overtuigensten kan consteren, waartoe men zig derhalven gediensig gedraagt.

Welke naar waarheid opgegeven en genoegzaam beweezen species facti heer aanlegger in deezen, indien het onvermoedelijke mog mogten gerequireerd worden vaardig en bereid is alzo met solemneelen eede te bevestigen.

Waaruit dan ratione juris zonder het minste bedenck et prononciatio moet volgen.

Dat gedaagden gerequireerden zig daardoor heeft schuldig gemaakt aan een allesints strafbaar geweld en den heer aanlegger atrouter is geinjuriceerd.

Om dit dan nog kortelijk exjure te dediceren en onwedersprekelijk te betoogen zal het alleen genoeg zijn aan te merken dat in rechten niets bekender is als dat van ouds herre en bij alle volkeren zeer scherp is voorsien tegen alle geweld en overlast iemant in zijn eigen huys of op zijne wheere aangedaan, in zo verre selvs dat sulks bij de ouden voor een soort van heiligschennis is wierde aangezien en gehouden, zoals onder anderen kan gezien worden bij Matth. de crimin l 48 tot 4 cap 4 nr 31; sodanig dat naar omstandigheden van zaaken de straffe daarvan tot de dood wierde geextendeerd add Carp tra et crimin Zwest 40 observ 2 Mev v adjus Lubic tit 2 art 39.

De reden daarvan is hierin gelegen quod dumussua tutitsunum cui B debeat esse refugium et nihil sanetius sit quam domus uinius cujus op corium Barbos loc comm lib 4 cap 65 par 1 quet ibid allegat.

Een daarom wierde ook selvs het allerminste dat tegens iemant in zijn eigen huys begaan of ondernomen wierde voor publiek geweld gehouden en gestraft, Barbos loc land par 5 add Carp definit forens p 4 const 3 en 4.

En sodanig is het ook bij onze eigen wetgeveren begrepen bij ons landregt p 2 tit 2 art 10.

In deeser voegen die een ander te huys of op zijne wheere zoekt of ook in de voorlage wonder heeft zijn lijf verbeurd.

Zonder wondinge iets ongebuirlijks (dat is iets ongehoorlijks vid JA de Cheelmat aantekeningen op het landrecht van Overijssel 3e D tit 27) verwonnen zijnde als regtens is zal daaraan gebreukt hebben twintig oude schilden tot landsbehoef en na gelegenheid. Daar en boven arbitair gestraft worden den beangstigden ofte aangevogten men zijne actie van injurie of anders voorbehouden.

Wanneer nu aan deeze ontegensprekelijke regtsgronden het gedrag van den gedaagden in deezen worde ter toetse gebragt, dan zal het aanstonds opdaagen dat hij zig door het gementioneerde gewelddadig gedrag en feitelijke resistentie aan geweld en atroce injurie heeft schuldig gemaakt.

Immers was het een ongeoorlooft en strafbaar bestaan om tegens den uitgedrukten wille van den heer aanlegger en dus met geweld bij hem in het vertrek of kamer te dringen, hiertoe had nog konde hij geen het minste regt of bevoegdheid hebben en is gevolgelijk injurie.

De welke door zijne iteratuie verweigeren van op het aanzeggen van heer aanlegger uit zijn huys te willen gaan en nog meer door zijne feitelijke resistentie daartegens zeeker nog ten hoogsten is verswaard geworden.

Dit oordeeld men dat ten minsten voor als nog geene verdere adstructie of betoog vorderd.

Daar nu dit een zeer perutitieuus voorbeeld is, zo heeft heer aanlegger die bekendelijk reeds aanmerkelijk boven de seventig jaaren oud is met weynig dienstboden huyshoud en daar en boven van andere huysen afgelegene woond, tot eigen veiligheid en behoud van rust zig verpligt en genoodzaakt gevonden hierin niet te berusten.

Maar tegens den gedaagden gerequireerden deswegens zijne regtmatige actie te instueeren ten welken einde hij dan ook den gedaagden gerequireerden teegens heden wettig heeft doen citeren om deswegens tegens hem van eisch en conclusie te zien en hooren dienen uti sub nr 3 hier annex.

Concluderende derhalven ex dictis ali neesse decendis nobili ter que judices officio in omissis supplendis et omni meliori modo.

Dat de gedaagden gerequireerden bij vonnis van dit gerigt ter zaake voormeld zal worden gecondemneerd om aan den heer aanlegger te moeten betaalen de somma van twee honderd silvere ducatonen om daarover te kunnen disponeeren ten voordeele en dienste van de armen. Voor hoedane en selvs veel grooter somma aanlegger des gerequireerd bereid en vaardig is solemneel te verklaaren sodanig geweld, violentie en injurie niet weder om te willen lijden als mede in alle de kosten deezer proceduure ofte concludeert als omni meliori modo.

J. Jacobson dr. A. Berendsen dr.

Vraagarticulen om daarop ter instantie van J.H. van der Wijck tot Stoevelaar na voorgaande wettige citatie erinneringe van de zwaare straffe des meineds onder eede te hooren Hendrik Roelofsen woonende bij den Podt in Herike.

Ouderdom en verwantschap vraagen.

Verklaard getuige Hendrik Roelofsen ruim 35 jaaren oud en tot heer producent onverwant te zijn.

Woont getuige niet omtrend den Podt in de buurschap Herike ?

Verklaard getuige omtrend den Podt in de buurschap Herike te wonen.

Heeft getuige donderdag den 19 augustus laastleden op den namiddag op het groote plein tusschen de bouwhuizen van Stoevelaar weezen werken en schoffelen ?

Verklaard getuige dat hij op donderdag den 19 augustus laastleden op den namiddag op het groote plein tusschen de bouwhuizen van Stoevelaar heeft weezen werken en schoffelen.

Hebt gij toen gezien dat, nadat de bouwmeid Hendrika Philipsburg het hekke voor de buiten brugge geopend had, den bouwman van het erve Thijink met zijn knegt en J.H. Rommeler op de plaats kwaamen en direct na het huis gingen ?

Verklaard getuige ja dat heb ik gezien.

Heeft getuige nadat voornoemde personen eenigen tijd booven waaren geweest eenig rumoer en sterke woorden binnenshuis gehoord en is daarop den producent niet na buiten gekomen en sterk geroepen dat getuige met een grepe zou komen en helpen, alzo zij hem in zijn eygen huis geweld aan deden en haar er uit jagen ?

Verklaard getuige dat hij nadat voornoemde personen eenigen tijd booven waaren geweest eenig rumoer en sterke woorden binnenshuis gehoord heeft en dat daarop den heer producent na buiten is gekomen en sterk geroepen heeft dat getuige met een greepe zoude koomen en helpen, alzo zij hem in zijn eygen huis geweld aandeden en haar er uit jaagen.

Is J.H. Rommeler den producent niet voort buitenshuis na gevolgd ?

Verklaard getuige ja.

Heeft voornoemde Rommeler in het weggaan hem kort voorbij gaande niet op eenen dreigenden toon gezegd dat als getuige met de greepe gekoomen had, het hem slegt zoude overgaan hebben ?

Verklaard getuige dat hij Rommeler in het weggaan tegen hem op een dreigende toon hem voorbij gaande gezegd heeft dat als getuige met de greepe gekomen was het hem slegt zoude overgaan hebben.

Ik Wolter Jalink Rigter van Kedingen certificeere mits deezen dat op de daartoe gedaene citatien voor mij en assessoren Harmannus Jalink en Harmannus van de Sagekuile persoonlijk in indicio erschienen zij den in het hoofd deezes gemelde getuige en dat denzelven na erringe van de zwaare straffe des meineeds op voorenstaande vraagarticulen onder eede heeft gedeponeed in voegen als daaronder staat geregistreerd. Des ten oirconde hebbe deese getekend en gezegd.

Actum Goor den 18 augustus 1802.

Wolter Jalink rigter

Vraagarticulen om daarop ter instantie van de heer J.H. van der Wijck tot Stoevelaar na voorgaande wettige citatie erinneringe van de zwaare straffe des meineeds onder eede te hooren:

1. Johanna Denninkhoff
2. Hendrika Philipsburg
3. Jenne Spijlen

Ouderdom en verwandschap te vraagen ?

Verklaard eerste getuige Johanna Denninkhoff om de 28 a 29 jaaren oud en tot heer producent onverwand te zijn.

Tweede getuige Hendrika Philipsborg verklaard ruim 20 jaar oud en tot heer producent onverwand te zijn.

Derde getuige Jenne Spijlen verklaard om de 18 a 19 jaaren oud en tot heer producent onverwand te zijn.

Woonen getuigen niet bij den heer producent ?

Verklaard eerste getuige bij den heer producent te woonen.

Tweede getuige verklaard bij den heer producent te woonen.

Derde getuige verklaard bij den heer producent te woonen.

Zijn den 19e deezer niet voor het geslotene hekke op Stoevelaar gekoomen den jongen boer op Tijink in Herike met zijn knegt en eenen Jan Hendrik Morsinkhoff woonende op Rommeler onder den huize Weldam behoorende ?

Verklaard eerste getuige dat op den 19 deezer voor het geslotene hekke op Stoevelaar zijn gekoomen den jongen boer op Thijink in Herike met zijn knegt en eenen Jan Hendrik Morssinkhoff woonende op Rommeler onder den huize Weldam behoorende.

Tweede getuige verklaard dat op den 19 deezer voor het geslotene hekke op Stoevelaar zijn gekoomen den jongen boer op Thijink in Herike met zijn knegt en eenen Jan Hendrik Morssinkhoff woonende op Rommeler onder den huize Weldam behoorende.

Derde getuige verklaard het gevraagde niet gezien te hebben.

Is het hekke niet door eene der getuigen geopend en wierd haar toen niet door Rommeler gevraagd of zij niet bang waar ?

Verklaard eerste getuige gezien te hebben dat het hekke door Hendrika Philipsborg geopent is en voorts van dezelve te hebben hooren zeggen dat door Rommeler aan haar gevraagd was of zij niet bang waar.

Tweede getuige verklaard dat zij het hekke zelfs geopend heeft en dat haar door Rommeler gevraagd wierd of zij niet bang waar.

Derde getuige verklaard dat Hendrika Philipsborg haar gezegd heeft dat zij het hekke voor den jongen boer op Thijink en zijn knegt en Jan Hendrik Morssinkhoff op Rommeler geopend hebbende, den laatst gemelden haar gevraagd had of zij niet bang waar.

Zeyde getuige daar niet op dat al was hij nog eens zoo groot zij voor hem niet bang was ?

Verklaard eerste getuige het gevraagde van gemelde Hendrika Philipsborg wel te hebben hooren zeggen dat door haar daarop geantwoord was.

Tweede getuige verklaard dat zij daarop gezegd heeft dat hij redelijk uit den kluit gewassen was, dog evenswel voor hem niet bang was.

Derde getuige verklaard van gemelde Hendrika Philipsborg gehoord te hebben dat zij daarop geantwoord had dat al was hij nog eens zoo groot, zij voor hem niet bang was.

Zijn ze binnen gelaaten, zijnde alle drie niet direct na het huis gegaan willende den heer spreken ?

Verklaard eerste getuige dat de gemelde drie perzoonen haar vervolgens op de plaats voor het huis zijn ontmoet, zeggende dat zij den heer wilden spreken.

Tweede getuige verklaard ja.

Derde getuige verklaard het gevraagde niet gezien te hebben.

Weeten getuigen niet zeer wel dat de heer producent gezegd heeft de boer Tijink bij hem konde koomen maar de anderen in de keuken konden gaan ?

Verklaard eerste getuige ja en dat getuigen daarop met Thijink in de kamer is gegaan en de anderen na de keuken gezonden.

Tweede getuige verklaard wel gehoord te hebben dat den heer producent gezegd heeft dat Thijink bij hem konde koomen, dog van het verder gevraagde niet gehoord te hebben en daarbij niet te zijn geweest.

Derde getuige verklaard wel gehoord te hebben dat eerste getuige tegen de drie voormelde perzoonen gezegd heeft dat de boer Thijink bij heer producent konde koomen maar de anderen in de keuken konden gaan.

Is de boer Tijink niet voort daarop na binnen bij den heer producent gegaan en Rommeler met de knegt van Tijink in de keuken gegaan en na een korte tijd gezeeten te hebben opgestaan en na de deur van de kamer gegaan alwaar Tijink met producent stond te spreken ?

Verklaard eerste getuige dat Rommeler met de knegt van Thijink vervolgens wederom uit de keuken zijn gekoomen en aan de deur van de kamer alwaar Thijink met heer producent stond te spreken hebben staan luisteren.

Tweede getuige verklaard ja.

Derde getuige verklaard dat de boer Thijink daarop na binnen bij heer producent is gegaan en Rommeler met de knegt van Thijink in de keuken zijn gegaan en na een korte tijd aldaar bij haar gestaan te hebben na de deur van de kamer gegaan zijn alwaar Thijink met heer producent stond te spreken en daar geluisterd hebben.

Weeten getuigen niet zeer wel dat toen Rommeler in de kamer heeft willen dringen en dat producent hem toen gezegd heeft dat niets met hem te schaffen had en dat heengaan moest, dat zulks niet doen willende, den producent hem gezegd heeft zig direct uit het huis verpakken moest ?

Verklaard eerste getuige het gevraagde zeer wel te weeten en gehoord te hebben dat alzoo gebeurd is.

Tweede getuige verklaard ja.

Derde getuige verklaard ja.

Weeten getuigen ook niet zeer wel dat Rommeler zulks geweigerd heeft zeggende niet te willen gaan ?

Verklaard eerste getuige wel te weeten dat Rommeler zulks geweigerd heeft zeggende niet te willen van het huis gaan; schelmen en gauwdieven jaagt men de deur uit.

Tweede getuige verklaard zeer wel te weeten en gehoord te hebben dat Rommeler zulks geweigerd heeft zeggende niet te willen gaan.

Derde getuige verklaard ja.

Heeft producent daarop niet gezegd dat hij dagt meester in zijn huis te zijn en zoude gaan en heeft Rommeler dat niet al weder geweygerd ?

Verklaard eerste getuige ja.

Tweede getuige verklaard ja.

Derde getuige verklaard ja.

Hebben getuigen toen niet gezien dat producent Rommeler bij den arm vattede om hem buiten huis te zetten, dat hij Rommeler zig daarop teegen producent te weer stelde en zijn elleboog teegen de borst van

producent zette, zeggende dat hij niets buiten orders deede, dat hij uit ordre van de graav kwam en niet wilde gaan ?

Verklaard eerste getuige toen wel gezien te hebben dat heer producent Rommeler bij den arm vattede om hem buiten huis te zetten, dat hij Rommeler zig daarop tegen heer producent te weer stelde en zijn elleboog tegens de borst van heer producent zette zeggende dat hij niets buiten orders deede, dat hij uit ordre van de graav kwam en niet wilde gaan.

Tweede getuige verklaard het gevraagde wel gezien en gehoord te hebben en zeer wel te weeten dat dit alzoovorgevallen is.

Derde getuige verklaard toen gezien te hebben dat heer producent Rommeler bij den arm vattede om hem buiten huis te zetten, dat hij Rommeler zig daarop tegen heer producent te weer stelde en zijn elleboog tegen de borst van heer producent zeggende dat hij niets buiten orders deede, dat hij uit ordre van de graav kwam en niet wilde gaan.

Hebben getuigen toen niet gezien dat producent buiten het huis ging en gehoord dat een werkman op de buitenplaats schoffelende geroepen en gezegd heeft, ik worde gebrutaliseerd in mijn eygen huis, krijgt een greepe en jaagt hem er uit ?

Verklaard eerste getuige ja.

Tweede getuige verklaard wel gezien te hebben dat heer producent buiten het huis is gegaan dog van het verder gevraagde niet gehoord te hebben.

Derde getuige verklaard wel gezien te hebben dat den heer producent buiten het huis is gegaan dog het verder gevraagde niet gehoord te hebben.

Is Rommeler toen den producent niet voort na buiten gevolgd en gezegd dat voor geen greepe bange was en dat men dan eens zien zoude wie zijn deel van het meeste of minste zijn zoude ?

Verklaard eerste getuige dat Rommeler toen den heer producent voort na buiten gevolgd is en gezegd dat voor geen greepe bange was, dat zij maar met de greepe koomen zouden en dat men dan eens zien zoude wie zijn deel dan het meeste of minst zijn zoude, nog wederom zeggende dat hij uit orders van de graav kwam, van de graav gezonden wierd en niets buiten orders deede.

Tweede getuige verklaard dat Rommeler toen den heer producent voort na buiten gevolgd is, dog van het verder gevraagde niet gehoord te hebben.

Derde getuige verklaard wel gezien te hebben dat Rommeler en de beide anderen den heer producent toen voort na buiten gevolgd zijn en gehoord te hebben dat Rommeler tegen heer producent zeide dat voor geen greepe bange was, dog het verder gevraagde niet gehoord te hebben.

Zijn er onder getuigen niet eenigen zeer verschrikt geweest over het geweldige en brutale gedrag van Rommeler en zijn ze niet bevrees geweest Rommeler producent aanvallen wilde en gekermd hebben ?

Verklaard eerste getuige ja.

Tweede getuige verklaard ja dat zij zelfs meede zeer verschrikt is geweest en bevrees was dat Rommeler den heer producent aanvallen wilde en gekermd heeft.

Derde getuige verklaard ja.

Ik Wolter Jalink Rigter van Kedingen certificeere mits deezen dat op de daartoe gedaene citatien voor mij en assessoren Harmannus van de Sagekuile en Gerrit ten Donkelaar perzoonlijk in judicio erscheenen zijn den in het hoofd deezes gemelde getuigen en dat denzelven na erringe der zwaare straffe des meineeds op voorenstaande vraagarticulen onder eede heeft gedeponneerd zoo als daaronder staat geregistreerd.

Des ten oirconde hebbe deese geteekend en gezegeld.

Actum Goor den 21 augustus 1802.

Wolter Jalink rigter

Fiat quod petitur Goor den 15 sept. 1803.

W. Hulsken rigter

Memorie voor den onderrichter van Kedingen

Om met voorkennis en consent van den richter ter instantie van den heer J.H. van der Wijck tot Stoevelaar tegens zaterdag den 17 deezer ter gewooner gerechts tijd en plaats te citeeren Jan Hendrik Morsinkhof woonende op de Rommelerplaats onder het Weldam, ten einde en om als dan tegens hem te zien en hooren dienen van sodaane eisch en conclusie als heer citant wegens op donderdag den 19 augustus des vorigen jaars 1802 door geciteerde hem op den huize Stoevelaar aangedaan geweld en atroce injurie zal doen en neemen en om dan voorts daar teegen te kunnen doen en handelen als naar recht en raade. Hier van wordt gerequireerd exploit met overgaave van een dubbeld en relaas in forma om te kunnen strekken naar behooren met eisch van kosten.

W. Hulskens proc.

Relatier ik ondergeschreven dat ik op den 16 september 1803 het dubbeld van deses an de vrouw van Hendrik Morsinkhof ingeesiewerd hebbe bij ynsensie van hem selve.

Achtum Goor den 16 sept. 1803.

H. van de Sagekuile onderrigter

Exhibitum in judicio Goor den 14 april 1804.

W. Hulskens rigter

Recessus in scriptio voor Hendrik Morssinkhof gedaagde tegen den heer J.H. van der Wijck tot Stoevelaar aanlegger

Richter des landgerichts van Kedingen

Het geval waarover in deesen word pleyt gevoerd is van die natuire en hoedanigheid dat hetselve bij de eerste inspectie onder die voorwerpen van regte kan worden geteld wier decisie aan ieder onpartijdige en onbevooroordeelde daadelijk opdaagt.

Ja onder die voorwerpen waarvan de ondervinding bijna geen voorbeeld oplevert.

Aangesien de gedaagde door aanlegger op de wederregtelijkste wijze besprongen word.

Op eene wijze van handelen die ten vollen doet zien aan wat kant deselve moet worden geplaatst.

Door dien dat geene waarop eene klaagende partij haare petitie of eysch wil baseren en uit dien hoofde in judicio optreedten ten eenemaal mankeert, naamentlijk de behoorlijke bewijsen die volgens de eenpaarigen leere der regtsgeleerden en practyc sijns en meede door de gezonde reeden en natuire als een essentiele of grondslag van proces uitdrukkelijk worden voorgeschreeven.

Zodat in zodaanig geval eene aanleggende partij nimmer kan of mag worden gevoerd altore enim non probante reus absolvendus est luet nihil practhiseert.

Welke gewaagde bewijsen, waarvan gedaagde de negative meede ampleteert, in geenen deele notoire regtens den heer impetrant kunnen te staade koomen.

Vermits hier geene getuigen so als sulx word vereyscht en had behooren te sijn sine ultis exceptionibus (vooral in cas van gepretendeerde injurie die ten klaarste moet beweesen worden) ten voorschijn koomen.

Maar ook selfs als testes suspectis finio fidei (als sijnde in den broode van klaager) poverseren.

Want het is in regten uitgemaakt so als sulx tot tijd en wijle ten vollen sal blijken.

Dat geene domestiquen ratione interesse sui alis vel hen eenig geloof kan worden geattribueert.

Zo dat hieruit dan gemakkelijk het resultaat voortvloeyt.

Dat den heer aanlegger met sijne temvare actie (voor een oogenblik eens toegestaan dat werkelijk al het ware sig aldus had toegedraagen des voorseker neen) ligtelijk kan worden afgeland.

Om deese reeden dan geeven wij denselven wein seer ernstige consederatie het gelibelleerde geval met wat meerder bedaartheid en koelbloedigheid in het geheugen te roepen en sullen hierop desselfs deel notoir of alnu of in prasimo inwagten onder protest van kosten.

J.H. Zegers dr.

Exhibitum in judicio Goor den 16 juny 1804.

W. Hulskens rigter

Incidenteele conclusie voor J.H. van der Wijck tot Stoevelaar origineel aanlegger en in dezen genooddrongen incidenteel requirant ter eenre, op en teegens J.H. Morssinkhoff origineel gedaagde en in dezen incidenteel gerequireerde ter andere zijde.

Wel Edelen Heer W. Hulsken Richter van Kedingen

Indien het dit gerichte en de aankomstige referent of referenten bij examinatie der retroacta van deze procedure niet weinig zal moeten bevreemden.

Dat origineel gedaagde en incidenteel gerequireerden met die van zijnen raade nu bijna den tijd van neegen maanden den gang van deze procedure door geobtineerde prolongatien en moratoire handelingem hebben weeten op te houden.

Zonder ten principaalen in exceptives of incidentalibus eenige conclusive handeling gedaan te hebben.

Gij lieden zult echter bij eene attente overweeging van deselve nog veel meer moeten verwondert zijn over den allesints futilen en wederrechtelijken inhoud van deze haare handeling.

Immers wanneer men considereerd dat incidenteel gerequireerden in dezen op den 26 november laastleden en dus na ruim twee maanden tijd na het indienen van deezerszijdsch eisch en conclusie genooten te hebben, bij recessaire handeling reeds heeft geproponeerd en verzocht met presentatie en aanneeming als daarbij gemeld deze procedure te willen staaken.

Maar zulks van deze kante op den volgenden termin op den 7 january laastleden bij prothocollaire handeling om reedenen daarbij gemeld ronduit is afgeslaagen en verweigerd geworden.

Dat hierop door den incidenteel gerequireerden in dezen in termino op den 18 february jongstleden bij eene ongeslootene en blijkbaar opsettelijk gepractiseerde handeling om tijd te winnen en substantie is voorgeslaagen.

Of men van deze kante niet konde goedvinden om eenige voorgewende dubieuse en duistere allegatien van rechten antes ulteriorum processum te corrigeeren en op te helderen of sodaanig op te geeven dat men daarvan de noodige inlichting zouden kunnen erhouden ?

Dat ook deze allezints dwaaze en wederrechtelijke propositie van deze kante bij handeling van den 3e february laastleden geheel is verworpen en afgeslaagen niet alleen.

Maar daarbij teffens incidenteel gerequireerde is gesummeerd.

Om zo hij waarlijk oordeelde daartoe grond en reedenen te hebben tot deze zijne requisitie of voorstel conclusie te neemen.

Of dat hij andersints datelijk de door gemelde zijne allesints wederrechtelijke handeling veroorzaakte kosten ante ulteriorem processum onbewimpeld zoude aanneemen en fundeeren waartoe men zich deezerszijdsch bij verweigeringe of tergiversatie reserveerde conclusie te neemen.

En dat eindelijk nu al weeder naa verloop van meer als drie maanden en zonder van haare hier vooren gemelde petitie nog van deezerszijdsch daar teegen gedaane handeling en requisitie van kosten retordatalitis eenigsints te gewaagen, parthije heeft durven voor den dag koomen met een zogedoopt recessus in scriptis.

Waarbij in plaats van eene behoorlijke conclusie te neemen tenslotte aan origineel aanlegger en in dezen incidenteel requirant op eene allesints hoonende en tergende wijze in consideratie wordt gegeeven om het geval waarover deze actie van injurie is geinstituteerd met wat meerder bedaardheid en koelbloedigheid in het geheugen te roepen !!

Daarmee de ongerijmdheid en wederrechtelijkheid zowel als de verre gaande irritatie en hoon dewelke voor origineel aanlegger en incidenteelen requirant in deze handeling geleegeen is bij een doorsichtig en oordeelkundig richter zich zeer evident van zelven moeten openbaaren zullen we (om daarbij bedaard en koelbloedig te kunnen blijven) ons daarover voor als nog niet verder in- of uitlaaten maar deselve met alle indignatie dewelke zij zeeker bij ieder onzijdig en kundig richter zal moeten verdienen passeeren.

Dan daarop die wijze in infinitum zoude kunnen worden voortgehandeld zonder eenigsints met de zaak te vorderen, zo heeft men geoordeeld daar teegens van die maatregelen gebruik te moeten maaken, dewelke door de naesten en rechten worden aan de hand gegeeven.

Derhalven willen we bij deezē aan onze parthije ook eens in ernstige consideratie geeven om zich met wat meer bedaardheid en oplettendheid uit de rechten in het geheugen te roepen dat deezē leeren en willen.

Malevolam processus retardationem danno expensarum coerceri certum esse et litem sine justa causa quodammodo protelantini ad resarciendas expensas delata liti teneri Them de lit expens lib 8 lect 3 nr 1-14.

Als meede dat sodanige kosten niet tot uitdracht van de principaale zake blijven staan.

Des in quolibet articulo qui processum impedit refici debent non expectata definitiva sententia Gail I 1 observ 151 nr 15.

En of zij zich zulks ex jure met de noodige bedaardheid en koelbloedigheid in het geheugen geroepen hebbende dien na niet kan goedvinden alle de kosten door haare opzettelijke gepracticeerde moratoire handelingen op den 18 february en door het zogedoopte recessus in scriptis op den 12 mey beyde jongstleeden gedaan en geexhibeerd veroorzaakt ante ulteriorum processum en onbewimpeld aan te neemen en te refundeeren.

Tot erstading en refusie van welke kosten en wel ante ulteriorum processum men deezersijdsch ex dictis et lit necesse dicendis omni meliori modo incidentaliter concludeerd bij deezē met eisch van kosten.

A. Berendsen dr.